

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

15.05.2018

Nr. 04/5393

La Nr. 02-1251

din 04.05.2018

Comisia Națională a Pieței Financiare

Urmare a examinării proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 1134 – XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, comunicăm următoarele.

Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei informative, proiectul de lege are drept scop armonizarea prevederilor Legii privind societățile pe acțiuni cu cadrul comunitar și transpune Directiva 2012/30/UE a Parlamentului și a Consiliului European din 25 octombrie 2012 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților comerciale în statele membre, în înțelesul articolului 54 al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților, în ceea ce privește constituirea societăților comerciale pe acțiuni și menținerea și modificarea capitalului acestora, Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, Directiva 2011/35/UE a Parlamentului și a Consiliului European din 5 aprilie 2011 privind fuziunile societăților comerciale pe acțiuni și a Șasea Directivă a Consiliului 82/891/EEC din 17 decembrie 1982 în temeiul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din tratat, privind divizarea societăților comerciale pe acțiuni, codificată prin Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 169 din 30 iunie 2017) și care la moment este în vigoare și produce efecte juridice.

Argumentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul emiterii actului normativ și cerințele care au impus intervenția normativă.

Pe plan redacțional și sub aspectul normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, facem următoarele observații și propuneri.

Pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a actului normativ, în tot textul proiectului recomandăm utilizarea formulei „*va avea următorul cuprins*” în loc de textul utilizat de autor „*va fi expusă/se expune în următoarea redacție*”.

În tot conținutul proiectului, se va utiliza noțiunea „*cuvîntul sau cuvintele*” și nu „*sintagma*”, iar în cazul în care cuvintele formează un text, se va menționa „*se completează cu textul....*”.

La pct.15 din proiect recomandăm revizuirea normei propuse la art.41 alin.(6¹), deoarece nu se supun înregistrării bunurile mobiliare și imobiliare transmise de subscriitorii, ci drepturile asupra lor.

La pct. 25, 27,29 etc. cuvintele „*pagina web*” se vor substitui cu cuvintele „*pagina-web oficială*”, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 188 din 03 aprilie 2012 privind paginile oficiale ale autorităților administrației publice în rețeaua Internet. Obiecție valabilă și altor situații similare din proiect.

La pct.29 din proiect din conținutul normei se va exclude cuvîntul „*calendaristice*”. Or, aceasta fiind regula generală de calculare a termenului. În caz contrar, se poate interpreta *per a contrario* că, în celelalte cazuri în care nu s-a specificat că, zilele sunt

COMISIA NAȚIONALĂ
A PIEȚEI FINANCIARE
50-15/14.05.18

calendaristice, de fapt se au în vedere zile lucrătoare, zile pare, impare, de sărbătoare, altele.

La pct.38 cuvintele „*se exclude*” se va substitui cu cuvintele „*se abrogă*”, deoarece potrivit procedurilor tehnice aplicabile actelor normative, **abrogarea** este un procedeu tehnico-juridic de suprimare prin care sînt scoase din vigoare prevederile actului legislativ ce nu mai corespund echilibrului dintre cerințele sociale și reglementarea legală. Obiecția este valabilă tuturor situațiilor similare din proiect.

La pct.43 pentru claritatea normei, recomandăm de a se menționa expres dacă evenimentele inserate la alin.(8) al art.78 trebuie să fie cumulative sau e suficient producerea doar a unui singur eveniment pentru aplicabilitatea normei în ceea ce privește dreptul societății de a achiziționa acțiunile plasate de ea fără necesitatea de a lua o hotărîre în acest sens. În contextul obiecției menționate supra, recomandăm redactarea alin.(12) al art.78.

Subsidiar la art.78 alin.(16) menționăm că, membrii consiliului cât și organul executiv sunt obligați să respecte integral cerințele Legii nr. 1134 – XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni nu doar al unui singur articol. Or, o dată intrat în vigoare actul normativ este executoriu și opozabil tuturor subiectelor de drept. Astfel, recomandăm revizuirea oportunității normelor propuse și neadmiterea în acest sens a dublajului normativ.

La pct.44 potrivit normelor de tehnică legislativă, recomandăm utilizarea formulei „*Titlul articolului 79 va avea următorul cuprins*” urmat de cuprinsul integral al acestuia cuprins între ghilimele.

La pct.53 din proiect se va menționa despre faptul că, art.94 se completează cu alin.(5¹) și(5²). Pentru claritatea și previzibilitatea normei, recomandăm redactarea alin.(6²) la art.94 prin excluderea cuvintelor „*cel puțin*”.

La pct.55 propunem redactarea normei de la alin.(6⁴) al art.95. Astfel, se vor exclude cuvintele „*unde toate referințele la fuziune se citesc cu referire la divizare*”.

La pct. 57 menționăm necesitatea revizuirii normei, or redacția propusă de autori la alin.(1) al art.98 nu conține lit.e).

La Art.II din proiect atenționăm că, Comisia Națională a Pieței Financiare nu are drept de inițiativă legislativă, prin urmare nu poate face Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu noile prevederi ale legii supusă amendării.

La art. III din proiect menționăm, că Legea nr. 1134 – XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni este în vigoare, ea este supusă procedurilor tehnice de modificare și completare, care pot intra în vigoare la un moment cert stabilit, cum ar fi 1 ianuarie 2019, fapt despre care se va menționa expres în Art.II din proiect. În context, Art.III va conține doar norme referitoare la republicarea actului legislativ.

Secretar de stat

Nicolae EȘANU

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2 5039 din 29.09.2017
La nr. 10-2526 din 08 septembrie 2017

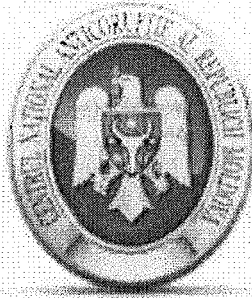
Comisia Națională a Pieței Financiare

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.*

Director adjunct

Cristina TĂRNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO17/4450 din 02.10.2017

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni (preambulul, art.13, art.16, art.25, se completează cu 25 cu indice 1, etc)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție, aprobate prin Ordinul nr.179 din 17 noiembrie 2016 a directorului Centrului Național Anticorupție.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul Republicii Moldova, autor nemijlocit - Comisia Națională a Pieței Financiare, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(1) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*

c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;

d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;

e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Potrivit art.12 alin.(2) al legii, "*Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice.*" Mai mult ca atât, art.11 alin.(2/2) al aceleiași legi prevede că "*Anunțul privind organizarea consultărilor publice și materialele aferente sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de definitivarea proiectului de decizie.*"

Anunțul privind inițierea elaborării deciziei, precum și anunțul privind organizarea consultării publice a proiectului nu se regăsesc pe pagina web oficială a Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

La fel, se atestă că proiectul și nota informativă la acesta se regăsesc publicate pe pagina web oficială a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, www.cnpf.md, la compartimentul „Baza normativă/Proiecte în derulare”, fiind asigurat accesul părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

Cu toate că proiectul și nota informativă sunt plasate pe pagina web oficială a autorității, totuși, nu sunt făcute publice datele de contact ale persoanei responsabile de recepționarea recomandărilor, termenul-limită în care părțile interesate pot prezenta recomandări, ceea ce pune în dificultate stabilirea faptului dacă autorul a respectat termenul statuat de lege, de 10 zile lucrătoare, acordat părților interesate pentru a prezenta obiecții și propuneri asupra proiectului.

Fără respectarea cerințelor privind transparența procesului decizional ar putea fi îngrădit dreptul legal al părților interesate de a participa în cadrul procesului decizional de promovare a proiectului prenotat.

Astfel, se constată că autorul a respectat parțial prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative „*Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni derivă din necesitatea executării angajamentelor asumate de Republica Moldova în cadrul Acordului de Asociere RM-UE și a Planului național de acțiuni pentru implementarea prevederilor Acordului de Asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.1472 din 30.12.2016*".

Proiectul legii are drept scop armonizarea prevederilor legii privind societățile pe acțiuni cu cadrul comunitar: A Doua Directivă a Consiliului 77/91/CEE din 13.12.1976 reeditată ca Directiva

2012/30/UE a Parlamentului și a Consiliului European din 25.10.2012; Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007; A treia Directivă a Consiliului 78/855/CEE din 9.10.1978 reeditată ca Directiva 2011/35/UE a Parlamentului și a Consiliului European din 5.04.2012 și a Șasea Directivă a Consiliului 82/891/EEC din 17.12.1982.

Analizînd proiectul se constată că scopul promovării proiectului nu diferă de cel anunțat de autor.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul statului de a asigura implementarea uniformă a prevederilor legale ce reglementează modul de organizare și desfășurare a activității societăților pe acțiuni, armonizarea acestora la cadru comunitar în domeniu.

Prin urmare, promovarea acestor interese este conformă interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *"nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."*

Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, redînd în acest sens principalele prevederi ale proiectului și evidențiind elementele noi pe care le introduce proiectul în raport cu reglementările existente.

Prin urmare, nota informativă a proiectului întrunește condițiile menționate în art.20 din Legea nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină *"d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură"*.

În nota informativă nu se stipulează dacă prevederile proiectului vor necesita alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul public național.

Urmare a examinării proiectului se constată că, dat fiind faptul că normele au caracter regulatoriu, proiectul nu va necesita alocarea mijloacelor financiare din bugetul public național.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative *"textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează unele atribuții ale entităților publice cu respectarea interesului public.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni are drept scop racordarea acesteia la normele comunitare din domeniu.

Astfel, sunt propuse amendamente în ceea ce privește modificarea capitalului societăților pe acțiuni, protejarea intereselor asociaților sau terților, exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor societăților pe acțiuni, fuziunea și divizarea societăților pe acțiuni și altele.

Potrivit autorului, *"tabelele de concordanță cu Directivele europene au fost elaborate de experții selectați în cadrul Proiectului finanțat de către Uniunea Europeană "Suport acordat Republicii Moldova în procesul DCFTA"*.

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE
A LEGISLAȚIEI

str. 31 August 1989, nr. 82
MD-2012, mun. Chișinău
tel. 0 22 820879, fax 0 22 820883
www.justice.gov.md

Nr. 20/04 / 22 mai 2018

Comisia Națională a Pieței Financiare

Cu referire la scrisoarea nr. 02-1250 din 4 mai 2018, prin care se solicită realizarea expertizei de compatibilitate a proiectului Legii privind modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, inclus în pct. 30 din Planul Național de Acțiuni pentru Implementarea Acordului de Asociere pentru perioada 2017-2019 (PNAAA 2017-2019), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 28 decembrie 2016, Centrul de Armonizare a Legislației a examinat proiectul în cauză și prezintă anexat Declarația de compatibilitate la acesta.

Natalia SUCEVEANU

Director

Anexă: 13 fișe

Ex: Daniel Musteafă
Tel: 022 820 875,
E-mail: daniel.musteafa@justice.gov.md

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A
LEGISLAȚIEI

str.31 August 1989, nr. 82

MD-2012, mun. Chișinău,

tel.: 0 22 820879, fax: 0 22 820883

www.justice.gov.md

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, inclus în pct. 30 din Planul Național de Acțiuni pentru Implementarea Acordului de Asociere pentru perioada 2017-2019 (PNAAA 2017-2019), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 28 decembrie 2016

Proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni transpune:

- art. 4, lit. h), j) și k); art. 45-47; art. 49, alin. (1)-(3); art. 52, alin. (2); art. 56; art. 57; art. 58, alin. (2); art. 59, alin. (2); art. 60-63, art. 66; art. 68; art. 70; art. 72, alin. (3), art. 73; art. 74; art. 80-83; art. 87, alin. (3); art. 89, alin. (1); art. 90, alin. (1); art. 91, alin. (1), lit. c)-g); art. 92; art. 93, alin. (1); art. 95; art. 96; art. 97, alin. (1)-(3); art. 99, alin. (1); art. 104; art. 107-112; art. 135-138; art. 141, alin. (2) și (3); art. 142-145, alin. (1) și (3); art. 147; art. 150; art. 153 și art. 155 din Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 169 din 30 iunie 2017 / Directive (EU) 2017/1132 of the European Parliament and of the Council of 14 June 2017 relating to certain aspects of company law, published in the Official Journal of European Union L 169 of 30 June 2017;

- art. 5, alin. (1)-(4); art. 6, alin. (1)-(3); art. 7, alin. (4); art. 8-11; art. 13 și art. 14 din Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 184 din 14 iulie 2007 / Directive 2007/36/EC of the European Parliament and of the Council of 11 July 2007 on the exercise of certain rights of shareholders in listed companies, as was last time amended by Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014, published in the Official Journal of European Union L 184 of 15 May 2014.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național prezentat pentru expertiza de compatibilitate are ca obiectiv principal modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, prin actualizarea și ajustarea dispozițiilor acesteia în conformitate cu prevederile Directivei 2017/1132/UE și a Directivei 2007/36/CE, în principal, în ceea ce privește constituirea societăților pe acțiuni, menținerea și modificarea capitalului social, reorganizarea societăților pe acțiuni, precum și exercitarea anumitor drepturi în cadrul societăților pe acțiuni.

Astfel, modificările și completările propuse, au ca obiect stabilirea informațiilor obligatorii prevăzute în contractul de societate și statutul societății pe acțiuni, stabilirea mărimii minime a capitalului social al societății, distribuțiile (dividendele) către acționari și restituirea acestora în cazul în care acestea au fost repartizate ilegal, stabilirea pragului minim până la care poate fi redus capitalul social, stabilirea unor cerințe cu privire la fuzionarea și divizarea societăților pe acțiuni, stabilirea anumitor aspecte privind informațiile disponibile înainte de adunarea generală a acționarilor, dreptul de a introduce puncte pe ordinea de zi a adunării generale și de a prezenta proiecte de hotărâre, dovada calității de acționar etc.

Printre noutățile juridice pe care le aduce proiectul de modificare și completare a Legii 1134/1997 pot fi menționate stabilirea cuantumului minim al capitalului social în mărime de 600000 lei (echivalentul în lei a sumei de 29000 Euro, stabilit cu rezervă în cazul fluctuației cursului, cuantumul stabilit de actul UE fiind de 25000 Euro), instituirea cerinței privind restituirea dividendelor, în cazul în care acestea au fost repartizate ilegal, stabilirea normelor privind luarea în gaj a propriilor acțiuni de către societatea comercială, stabilirea normelor privind reducerea capitalului subscris în cazul existenței mai multor categorii de acțiuni, stabilirea dispozițiilor cu privire la examinarea propunerii de fuziune de către experți, instituirea normelor cu privire la dreptul acționarilor de a pune întrebări, stabilirea regulilor detaliate cu privire la votul prin reprezentare și altele.

Proiectul național reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației în domeniul societăților comerciale, în sensul modificării și completării Legii nr. 1134/1997, prin ajustarea prevederilor acesteia în acord cu reglementările generale stabilite în proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative: Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 6 iunie 2002, Legea nr. 1125-XV din 13 iunie 2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova, Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003, Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003, Legea nr. 131-XVI din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier, Legea privind societățile cu răspundere limitată nr. 135-XVI din 14 iunie 2007, Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220-XVI din 19 octombrie 2007, Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218 din 24 octombrie 2008, Legea nr. 149 din 29 iunie 2012 a insolvențității, proiect expertizat de Centrul de Armonizare a Legislației în anul 2017. În acest sens, proiectul național, fiind un act normativ special, vine să transpună unele prevederi ale Directivei 2017/1132/UE și a Directivei 2007/36/CE referitoare la societățile pe acțiuni, care nu au fost transpuse inițial în proiectul de modificare și completare a Codului civil, dat fiind faptul că acesta din urmă stabilește norme generale aplicabile tuturor formelor de societăți comerciale din Republica Moldova.

Așadar, ținând cont de cele menționate *supra*, Comisia Națională a Peței Financiare a inițiat un act normativ de modificare și completare a Legii nr. 1134/1997, cu preluarea anumitor dispoziții relevante ale Directivei 2017/1132/UE și a Directivei 2007/36/CE, care nu au fost implementate în cadrul exercițiului inițial de transpunere.

Proiectul de act normativ reglementează, în principal, următoarele aspecte relevante din punctul de vedere al transpunerii:

- Stabilește informațiile obligatorii prevăzute în contractul de societate și statutul societății pe acțiuni (art. 4, lit. h), j) și k) din Directiva (UE) 2017/1132);
- Fixează mărimea minimă a capitalului social al societății (art. 45 Directiva (UE) 2017/1132);
- Introduce restricția potrivit căreia un angajament de a presta muncă sau servicii nu poate face parte din activele ce pot fi evaluate economic care formează capitalul subscris al societății pe acțiuni (art. 46 din Directiva (UE) 2017/1132);

- Stabilește valoarea la care pot fi emise acțiuni în cazul în care valoarea nominală nu este stabilită la constituirea societății (art. 47 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Implementează cerințele UE referitoare la raportul întreprinderii de evaluare/expertului privind valoarea de piață a aportului nebănesc la capitalul social al societății pe acțiuni (art. 49, alin. (1)-(3) din Directiva (UE) 2017/1132);
- Prevede exceptarea de la aplicarea cerințelor referitoare la tranzacțiile decizia de încheiere de către societatea pe acțiuni a unei tranzacții de proporții, în cazul achizițiilor efectuate în cadrul operațiunilor curente ale societății comerciale, pentru achizițiile efectuate la inițiativa sau sub supravegherea unei autorități administrative sau judiciare, sau pentru achizițiile realizate la bursă (art. 52, alin. (2) din Directiva (UE) 2017/1132);
- Implementează cerințele actului UE cu privire la distribuțiile (dividendele) către acționari și restituirea acestora în cazul în care acestea au fost repartizate ilegal (art. 56 și 57 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Stabilește cuantumul unei pierderi considerate semnificative din capitalul social (art. 58, alin. (2) din Directiva (UE) 2017/1132);
- Institue cerința privind interdicția societății pe acțiuni de a subscrie direct sau indirect propriile acțiuni (art. 59, alin. (2) din Directiva (UE) 2017/1132);
- Implementează cerințele UE referitoare la achiziționarea de către societatea pe acțiuni a propriilor acțiuni (art. 60-63, art. 80 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Stabilește cerințele cu privire la luarea în gaj a propriilor acțiuni de către societatea comercială (art. 66 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Prevede necesitatea publicării deciziei despre majorarea capitalului social, inclusiv și în cazul emiterii titlurilor convertibile în acțiuni, precum și necesitatea unui vot separat pentru fiecare categorie de acționari în cazul modificării capitalului social (art. 68 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Institue cerințe cu privire la acțiunile emise pentru aporturile nebănești la capitalul social al societății pe acțiuni (art. 70 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Implementează cerințele din actul UE referitoare la publicarea obligatorie sau, în caz de acțiuni nominative, informarea în scris a tuturor acționarilor despre oferta de a subscrie pentru acțiuni, în cazul majorării de capital pentru aporturi în numerar (art. 72, alin. (3) din Directiva (UE) 2017/1132);
- Stabilește conținutul notificării de convocare a adunării generale pentru reducerea capitalului subscris (art. 73 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Institue cerința cu privire la necesitatea existenței unui vot separat în cazul deciziei de reducere a capitalului subscris în cazul existenței mai multor categorii de acțiuni (art. 74 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Stabilește pragul minim până la care poate fi redus capitalul social (art. 73 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Institue cerințele cu privire la luarea deciziei de către adunarea generală privind amortizarea capitalului subscris sau reducerea acestuia prin retragerea de acțiuni (art. 81 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Stabilește condițiile pentru amortizarea acțiunilor (art. 82 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Prevede cerințele de vot pentru luarea hotărârilor de către adunarea generală (art. 83 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Stabilește excepția de la obligația cerinței de dezvăluire a informației pe piața de capital în cazul societății care se află în proces de insolvabilitate sau dizolvare (art. 87, alin. (3) din Directiva (UE) 2017/1132);

- Ajustează prevederile naționale la noțiunea „fuziune prin absorbție” și noțiunea „fuziune prin constituirea unei noi societăți comerciale” din actul UE (art. 89, alin. (1) și 90, alin. (1) din Directiva (UE) 2017/1132);
- Stabilește cerințe pentru conținutul contractului de fuziune (art. 91, alin. (1), lit. c)-g), din Directiva (UE) 2017/1132);
- Completează normele naționale cu privire la publicarea proiectului de fuziune (art. 92 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Stabilește dispoziții cu privire la modalitatea de aprobare a fuziunii de către adunarea generală a acționarilor (art. 93, alin. (1) din Directiva (UE) 2017/1132);
- Prevede conținutul raportului scris detaliat și informațiile privind fuziunea/dezmembrarea (art. 95 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Stabilește dispoziții detaliate cu privire la examinarea contractului de fuziune de către experți (art. 96 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Prevede cerințe cu privire la disponibilitatea materialelor privind fuziunea (art. 97, alin. (1)-(3) din Directiva (UE) 2017/1132);
- Completează dispozițiile naționale în acord cu cele din actul UE referitoare la protecția intereselor creditorilor societăților comerciale care fuzionează (art. 99, alin. (1) din Directiva (UE) 2017/1132);
- Instituie norme cu privire la formalitățile de publicitate în cazul fuziunii (art. 104 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Completarea prevederilor naționale privind răspunderea experților însărcinați cu întocmirea raportului în numele societății comerciale absorbite (art. 107 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Instituie dispoziții detaliate privind nulitatea fuziunii sau dezmembrării (art. 108 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Prevede aplicarea cerințelor referitoare la fuziunea prin absorbție și în cazul fuziunii prin constituirea unei noi societăți comerciale (art. 109 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Stabilește reglementări detaliate privind transferul tuturor activelor și pasivelor de către una sau mai multe societăți comerciale unei alte societăți comerciale care deține toate acțiunile lor, excepțiile de la cerința aprobării fuziunii de către adunarea generală, precum și privind acțiunile deținute în contul societății comerciale absorbante (art. 110-112 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Instituie permisiunea unei plăți în numerar de peste 10 % în cazul fuziunilor (art. 116 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Clarifică anumite aspecte cu privire la divizarea prin absorbție prin introducerea conceptului de „societăți beneficiare” (art. 135 și 136 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Stabilește dispoziții cu privire la conținutul proiectului de divizare (art. 137 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Completează prevederile naționale cu dispozițiile actului UE referitoare la publicarea proiectului de divizare (art. 138 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Prevede necesitatea unui vot separat dacă există mai multe categorii de acțiuni ale societăților implicate în divizare (art. 139, alin. (1) din Directiva (UE) 2017/1132);
- Stabilește norme cu privire la raportul scris detaliat și informații privind divizarea (art. 141, alin. (2) și (3) din Directiva (UE) 2017/1132);
- Stabilește dispoziții cu privire la examinarea proiectelor de divizare de către experți (art. 142 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Prevede cerințe cu privire la disponibilitatea materialelor privind divizarea (art. 143 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Prevede formalități simplificate în cazuri speciale privind divizarea (art. 144 din Directiva (UE) 2017/1132);

- Completează dispozițiile naționale în acord cu cele din actul UE referitoare la protecția intereselor creditorilor în cazul divizării (art. 145, alin. (1) și (3) din Directiva (UE) 2017/1132);
- Completează dispozițiile naționale în acord cu cele din actul UE referitoare la protecția deținătorilor de titluri, altele decât acțiuni, care conferă drepturi speciale (art. 147 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Stabilește cerințe referitoare la publicitatea divizării (art. 150 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Introduce anumite clarificări referitoare la condițiile privind nulitatea divizării (art. 153 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Prevede posibilitatea achitării acționarilor a unei sulte (mijloace bănești) în limita a 10% concomitent cu convertirea acțiunilor sau părților sociale ale societății divizate către deținătorii acestora (art. 155 din Directiva (UE) 2017/1132);
- Implementează anumite aspecte cu privire la informațiile disponibile înainte de adunarea generală a acționarilor (art. 5, alin. (1)-(4) din Directiva 2007/36);
- Stabilește prevederi cu privire la dreptul de a introduce puncte pe ordinea de zi a adunării generale și de a prezenta proiecte de hotărâre (art. 6, alin. (1)-(3) din Directiva 2007/36);
- Prevede clarificări cu privire la dovada calității de acționar (art. 7, alin. (4) din Directiva 2007/36);
- Stabilește norme cu privire la participarea la adunarea generală a acționarilor prin mijloace electronice (art. 8 din Directiva 2007/36);
- Implementează cerințele actului UE cu privire la dreptul acționarilor de a pune întrebări (art. 9 din Directiva 2007/36);
- Excluce limitarea potrivit căreia persoanele cu funcții de răspundere ale societății, cu excepția membrilor consiliului societății, nu pot fi reprezentanți ai acționarului, precum și stabilește reguli detaliate cu privire la votul prin reprezentare (art. 10 din Directiva 2007/36);
- Clarifică formalitățile de desemnare și notificare a reprezentantului, inclusiv prin mijloace electronice (art. 11 din Directiva 2007/36);
- Prevede eliminarea unor impedimente în cazul exercitării efective a dreptului de vot (art. 13 din Directiva 2007/36);
- Stabilește obligația de a descrie rezultatul votului, precum și obligația publicării de către entitățile de interes public a rezultatelor votării pe pagina web a societății (art. 14 din Directiva 2007/36).

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din perspectiva proiectului examinat, la nivelul Dreptului UE prezintă relevanță directă dispozițiile *Directivei (UE) 2017/1132* a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale și a cele ale *Directivei 2007/36/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă.

Directiva (UE) 2017/1132 se aplică societăților pe acțiuni, societăților cu răspundere limitată și societăților în comandită și are drept obiectiv instituirea unor măsuri referitoare la:

- coordonarea, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților comerciale în statele membre, în înțelesul articolului 54 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților, în ceea ce privește constituirea societăților comerciale pe acțiuni și menținerea și modificarea capitalului acestora: constituirea și nulitatea societății comerciale și validitatea obligațiilor asumate, constituirea unei societăți comerciale pe acțiuni, nulitatea societăților comerciale pe acțiuni și validitatea obligațiilor, cerințele de capital, cerințele în ceea ce privește capitalul social, norme privind distribuirea, norme privind achiziționarea propriilor acțiuni, norme privind majorarea sau reducerea de capital;

- coordonarea, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților comerciale în statele membre, în înțelesul articolului 54 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților, privind publicitatea, validitatea obligațiilor și nulitatea societăților comerciale pe acțiuni sau ale altor societăți comerciale cu răspundere limitată; dispoziții generale privind publicitatea;
- cerințele privind publicitatea sucursalelor înființate într-un stat membru de anumite forme de societăți comerciale care intră sub incidența legislației unui alt stat: norme de publicitate aplicabile sucursalelor societăților comerciale din alte state membre, norme de publicitate aplicabile sucursalelor societăților comerciale din țări terțe;
- fuziunile societăților comerciale pe acțiuni: dispoziții generale privind fuziunile, fuziunea prin absorbție, fuziunea prin constituirea unei societăți comerciale, absorbția unei societăți comerciale de către o altă societate comercială care deține cel puțin 90 % din acțiunile sale, alte operațiuni asimilate fuziunii;
- fuziunile transfrontaliere ale societăților comerciale pe acțiuni;
- divizarea societăților comerciale pe acțiuni: dispoziții generale privind divizarea, divizarea prin absorbție, divizarea prin constituirea de noi societăți comerciale, divizarea sub controlul unei autorități judecătorești, alte operațiuni asimilate divizărilor.

Menționăm că Directiva (UE) 2017/1132, care a intrat în vigoare la data de 20 iulie 2017, abrogă și codifică mai multe acte juridice UE din domeniul societăților comerciale:

1. A Șasea Directivă a Consiliului 82/891/CEE din 17 decembrie 1982 în temeiul articolului 54 alineatul (3) litera (g) din tratat, privind divizarea societăților comerciale pe acțiuni (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 378 din 31 decembrie 1982);

2. A unsprezecea Directivă a Consiliului 89/666/CEE din 21 decembrie 1989 privind publicitatea sucursalelor înființate într-un stat membru de anumite forme de societăți comerciale care intră sub incidența legislației unui alt stat (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 395 din 30 decembrie 1989);

3. Directiva 2005/56/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind fuziunile transfrontaliere ale societăților comerciale pe acțiuni (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 310 din 25 noiembrie 2005);

4. Directiva 2009/101/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 48 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 258 din 1 octombrie 2009);

5. Directiva 2011/35/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2011 privind fuziunile societăților comerciale pe acțiuni (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 110 din 29 aprilie 2011);

6. Directiva 2012/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților comerciale în statele membre, în înțelesul articolului 54 al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pentru protejarea intereselor asociaților sau terților, în ceea ce privește constituirea societăților comerciale pe acțiuni și menținerea și modificarea capitalului acestora (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 315 din 14 noiembrie 2012).

Potrivit Directivei (UE) 2017/1132, abrogarea și codificarea acestor acte juridice UE este necesară din motive de claritate și de raționalizare, având în vedere multiplele operațiuni de modificare substanțială ale

acestora pe parcursul timpului. Totodată, trebuie să menționăm că, fiind un act de codificare, Directiva (UE) 2017/1132 nu a suferit modificări de substanță cu ocazia abrogării actelor menționate mai sus, fiind operate doar modificări de ordin tehnic și redacțional (renumerotarea și sistematizarea reglementărilor din actele UE abrogate pentru a fi încorporate în cuprinsul Directivei (UE) 2017/1132).

Remarcăm că transpunerea și implementarea Directivelor, 89/666/CEE, 82/891/CEE, 2009/101/CE și 2011/35/UE este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, ce rezultă din Anexa II la Capitolul 3 din Titlul IV, „Dreptul societăților comerciale, contabilitate și audit și guvernanta corporativă” al Acordului de asociere, având termene de transpunere de 2 și 3 ani de la data intrării în vigoare a Acordului, termen care a fost evident depășit.

Menționăm că, Directiva 2009/101/CE, abrogată prin Directiva (UE) 2017/1134, urma să fie transpusă în legislația națională prin proiectul Legii pentru modificarea unor acte legislative (Legea nr. 135-XVI din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată și Legea nr. 220 – XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali), care figura la pct. 28 din Planul Național de Armonizare a Legislației pentru anul 2012, proiect, care, nu a fost prezentat Centrului pentru efectuarea expertizei de compatibilitate. Implementarea art. 2 și 3 din Directiva 2009/101/CE (art. 14 și 16 din Directiva (UE) 2017/1134) este prevăzută în pct. 28 din Capitolul 3 „Dreptul societăților comerciale, contabilitate și audit și Guvernanta corporativă” al Planului Național de Acțiuni pentru Implementarea Acordului de Asociere pentru perioada 2017-2019 (PNAAA 2017-2019), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30 decembrie 2016, termenul de realizare fiind Trimestrul II, 2017.

De asemenea, Directiva 82/891/CEE și Directiva 2011/35/UE, abrogate prin Directiva (UE) 2017/1134, urmau să fie transpuse în legislația națională prin proiectul Legii privind modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile de acțiuni, proiect inclus în pct. 1 din Planul Național de Armonizare a Legislației pentru anul 2015, proiect care, însă, nu a fost prezentat Centrului pentru efectuarea expertizei de compatibilitate.

Un alt act UE, abrogat prin Directiva (UE) 2017/1134 – Directiva 2012/30/UE, la fel, este inclus la pct. 30 din PNAAA 2017-2019 și urmează a fi transpus prin proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni (obligația transpunerii și implementării acestui act UE rezultă din Anexa II la Capitolul 3 din Titlul IV al Acordului de Asociere, având un termen de transpunere de 2 ani de la data intrării în vigoare a Acordului, termen care a fost depășit).

Directiva 89/666/CEE care, la fel, este abrogată prin Directiva 2012/30/UE este inclusă și ea în Anexa II la Capitolul 3 din Titlul IV al Acordului de Asociere cu termenul de transpunere depășit (urma să fie transpusă în anul 2016).

Directiva 2005/56/CE, abrogată și ea prin Directiva 2012/30/UE, aceasta se aplică fuziunilor de societăți comerciale pe acțiuni constituite în conformitate cu dreptul unui stat membru și care își au sediul social, administrația centrală sau sediul principal în interiorul UE, cu condiția ca cel puțin două dintre ele să fie reglementate de dreptul unor state membre diferite (doar statele membre și cele care intră în Spațiul Economic European) și, prin urmare, nu poate fi transpusă în legislația Republicii Moldova.

Măsuri naționale suplimentare de transpunere

La nivel național, prevederile Directivei (UE) 2017/1132 au fost transpuse parțial în proiectul Legii de modificare și completare a unor acte legislative, în special modificările și completările ce vizează Codul

civil al Republicii Moldova, după cum urmează: răspunderea solidară și individuală a persoanelor care au îndeplinit anumite acte în numele societății comerciale (art. 7 din Directiva (UE) 2017/1132), opozabilitatea față de terți (art. 8 din Directiva (UE) 2017/1132), acte îndeplinite de organele societății comerciale și de reprezentanți (art. 9, alin. (2) și (3) din Directiva (UE) 2017/1132), repartizarea acțiunilor societăților comerciale supuse fuziunii (art. 89 și 90 din Directiva (UE) 2017/1132), conținutul proiectului de fuziune (art. 91, alin. (2), lit. a)-e) și g) din Directiva (UE) 2017/1132), răspunderea civilă față de acționari a membrilor organelor administrative sau de conducere ale societății comerciale aflate în fuziune (art. 106 din Directiva (UE) 2017/1132), condițiile privind nulitatea fuziunii (art. 108, alin. (1) din Directiva (UE) 2017/1132), repartizarea acțiunilor societăților comerciale supuse divizării (art. 136, alin. (1) din Directiva (UE) 2017/1132), conținutul proiectului de divizare (art. 137, alin. (2), lit. b) – g) din Directiva (UE) 2017/1132), aprobarea divizării de către adunarea generală (art. 139, alin. (1) din Directiva (UE) 2017/1132), limitele răspunderii societăților comerciale rezultate în urma divizării în fața creditorilor (art. 146, alin. (3) din Directiva (UE) 2017/1132), îndeplinirea unor formalități speciale pentru ca divizarea societății comerciale să fie opozabilă terților (art. 151, alin. (3) din Directiva (UE) 2017/1132), răspunderea civilă față de acționari a membrilor organelor administrative sau de conducere ale societății comerciale divizate (art. 152 din Directiva (UE) 2017/1132), condițiile privind adoptarea normelor naționale privind nulitatea divizării (art. 153 din Directiva (UE) 2017/1132).

Totodată, anumite elemente ale prevederilor Directivei (UE) 2017/1132 se regăsesc, în măsură mai mare sau mai mică la nivelul legislației naționale de profil, după cum urmează:

1. Normele privind publicitatea și registrul societăților comerciale: art. 14 (setul minim de acte și informații supuse publicității obligatorii), art. 15 (publicitatea obligatorie a modificărilor survenite în documentele și informațiile indicate la art. 14), art. 16 (publicarea în registrul societăților comerciale), art. 19 (accesul și furnizarea informațiilor incluse în registrul societăților comerciale), art. 20 (informații privind deschiderea și încetarea oricărei proceduri de dizolvare sau de insolvență a societății comerciale și privind radierea societății comerciale din registru), art. 21 (limba de furnizare a documentelor și informațiilor din registru) și art. 27 (persoanele responsabile pentru îndeplinirea formalităților de publicitate) se regăsesc în Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (art. 16, art. 32, art. 33, art. 34, art. 341 și art. 35), precum și în Codul civil în redacție actuală (art. 63 și 64).

2. Normele privind nulitatea societăților comerciale pe acțiuni și validitatea obligațiilor: art. 9, alin. (1) (competențele societății comerciale), art. 10 (forma autentică), art. 11 (condițiile în care poate fi prevăzută nulitatea unei societăți comerciale) și art. 13 (efectele nulității societății comerciale) se regăsesc în Codul civil în redacția actuală (art. 60, art. 107, art. 110 și art. 111).

3. Norme privind fuziunea societăților comerciale: art. 89(1) și 90(2) (definiția fuziunii prin absorbție și a fuziunii prin constituirea unei noi societăți comerciale), art. 91(1)-(2), lit. a) (conținutul proiectului de fuziune), art. 92 (publicarea proiectului de fuziune), art. 93 (aprobarea adunării generale a fuziunii), art. 99 (protecția intereselor creditorilor societăților comerciale care fuzionează), art. 103 (data de la care fuziunea produce efecte), art. 104 (formalitățile de publicitate), art. 105 (efectele fuziunii), art. 106 (răspunderea civilă față de acționarii societății comerciale absorbite a membrilor organelor administrative sau de conducere ale societății comerciale în cauză) și art. 109 (fuziunea prin constituirea unei noi societăți comerciale) se regăsesc în Codul civil în redacție actuală (art. 73, art. 74, alin. (1) art. 72, art. 75, art. 72, art. 76 – 78), Legea Nr. 1134/1997 în redacție actuală (art. 94, alin. (4)-(5), art. 93, art. 94, alin. (8), art. 74), precum și în Legea 220/2007 menționată *supra* (art. 20 -- 22).

4. Norme privind divizarea societăților pe acțiuni: art. 136 și 155 (definiția divizării prin absorbție și a divizării prin constituirea a unei noi societăți comerciale), art. 82, alin. (1) și (2), lit. a)-c) (conținutul proiectului de divizare), art. 138 (publicarea proiectului de divizare), art. 146, alin. (2) (protecția intereselor creditorilor societăților comerciale implicate în divizare), art. 149 (data de la care divizarea produce efecte), art. 150 (formalitățile de publicitate) și art. 151 (efectele divizării) se regăsesc în Codul civil în redacție actuală (art. 79, art. 80, alin. (2), lit. a)-c), art. 72, art. 83, art. 84), Legea 220/2007 (art. 20 - 22), precum și în Legea nr. 1134/1997 în redacție actuală (art. 95).

În ceea ce privește transpunerea Directivei (UE) 2017/1132 în proiectul național, având în vedere obiectul de reglementare specific și mai îngust al proiectului național în raport cu obiectul și domeniul de aplicare a actului UE, acesta asigură implementarea normelor UE aplicabile societăților pe acțiuni menționate la pct. I al prezentei expertize de compatibilitate.

Astfel, proiectul național, prin modificările operate la art. 33 și 35 din Legea nr. 1134/1997, asigură implementarea cerințelor actului UE, în ceea ce privește informațiile obligatorii prevăzute în contractul de societate și statutul societății pe acțiuni, iar prin modificările ce se operează în art. 40 din Legea actuală și art. II din proiectul național este fixat mărimea minimă a capitalului social al societății.

Prevederile de modificare a art. 41 din Legea nr. 1134/1997 vizează stabilirea restricției potrivit căreia un angajament de a presta muncă sau servicii nu poate face parte din activele ce pot fi evaluate economic care formează capitalul subscris al societății pe acțiuni. Dispozițiile de modificare a art. 34 din actul național stabilesc valoarea la care pot fi emise acțiuni în cazul în care valoarea nominală nu este stabilită la constituirea societății. Prevederi noi referitoare la raportul întreprinderii de evaluare/expertului privind valoarea de piață a aportului nebănesc la capitalul social al societății pe acțiuni sunt introduse prin modificarea și completarea art. 35 și 41 din Legea nr. 1134/1997.

Modificările operate la art. 83 și 86 din Legea nr. 1134/1997 stabilesc exceptarea de la aplicarea cerințelor referitoare la tranzacțiile decizia de încheiere de către societatea pe acțiuni a unei tranzacții de proporții, în cazul achizițiilor efectuate în cadrul operațiunilor curente ale societății comerciale pentru achizițiile efectuate la inițiativa sau sub supravegherea unei autorități administrative sau judiciare, sau pentru achizițiile realizate la bursă.

Cerințele actului UE cu privire la distribuirile (dividendele) către acționari și restituirea acestora în cazul în care acestea au fost repartizate ilegal, cuantumului unei pierderi considerate semnificative din capitalul social, interdicția societății pe acțiuni de a subscrie direct sau indirect propriile acțiuni, achiziționarea de către societatea pe acțiuni a propriilor acțiuni, precum și cerințele cu privire la luarea în gaj a propriilor acțiuni de către societatea comercială sunt implementate prin modificările și completările operate la art. 13, 39, 44, 49 și 78 din Legea nr. 1134/1997.

Dispozițiile de modificare a art. 16, 27, 42, și 45 din Legea nr. 1134/1997 transpun normele UE referitoare la necesitatea publicării deciziei despre majorarea capitalului social, inclusiv și în cazul emiterii titlurilor convertibile în acțiuni, precum și necesitatea unui vot separat pentru fiecare categorie de acționari în cazul modificării capitalului social, cerințele cu privire la acțiunile emise pentru aporturile nebănești la capitalul social al societății pe acțiuni, cerințele referitoare la publicarea obligatorie sau, în caz de acțiuni nominative, informarea în scris a tuturor acționarilor despre oferta de a subscrie pentru acțiuni, în cazul majorării de capital pentru aporturi în numerar, cerințele privind conținutul notificării de convocare a adunării generale pentru reducerea capitalului subscris, cerința cu privire la necesitatea existenței unui vot separat în cazul

deciziei de reducere a capitalului subscris în cazul existenței mai multor categorii de acțiuni, precum și norma privind pragul minim pînă la care poate fi redus capitalul social.

Modificările și completările operate la art. 42, 47, 58 și 61 din Legea nr. 1134/1997 asigură implementarea reglementărilor UE referitoare la luarea deciziei de către adunarea generală privind amortizarea capitalului subscris sau reducerea acestuia prin retragerea de acțiuni, condițiile pentru amortizarea acțiunilor, precum și ale celor privind votarea pentru luarea hotărârilor de către adunarea generală.

De asemenea, proiectul național, prin modificările și completările operate la 58, 93, 94, 95 și prin art. 94¹ și 94² (nou introduse) din Legea nr. 1134/1997, asigură transpunerea reglementărilor UE referitoare la anumite aspecte cu privire la fuziunea și divizarea societăților pe acțiuni, cum ar fi: stabilirea excepției de la obligația cerinței de dezvăluire a informației pe piața de capital în cazul societății care se află în proces de insolvență sau dizolvare, definirea noțiunilor „fuziune prin absorbție” și „fuziune prin constituirea unei noi societăți comerciale”, conținutul contractului de fuziune și divizare, publicarea proiectului de fuziune și divizare, modalitatea de aprobare a fuziunii de către adunarea generală a acționarilor, examinarea contractului de fuziune și divizare de către experți, nulitatea fuziunii și divizării, disponibilitatea materialelor privind fuziunea și divizarea etc.

Directiva 2007/36/CE stabilește condițiile pentru exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor aferente acțiunilor cu drept de vot în cadrul adunărilor generale ale societăților comerciale care au sediul social într-un stat membru și ale căror acțiuni sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată situată sau care funcționează într-un stat membru. Astfel, actul UE reglementează aspecte referitoare la egalitatea de tratament a acționarilor, informațiile disponibile înainte de adunarea generală, dreptul de a introduce puncte pe ordinea de zi a adunării generale și de a prezenta proiecte de hotărâre, condițiile de participare și de vot în adunarea generală, participarea la adunarea generală prin mijloace electronice, dreptul de a pune întrebări, votul prin reprezentare, formalități de desemnare și notificare a reprezentantului, votul prin corespondență, eliminarea anumitor impedimente în cazul exercitării efective a dreptului de vot, rezultatele votului.

Transpunerea și implementarea Directivei 2007/36/CE este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, ce rezultă din Anexa II la Capitolul 3 din Titlul IV, „Dreptul societăților comerciale, contabilitate și audit și guvernanta corporativă” al Acordului de asociere, avînd un termen de transpunere de 2 ani de la data intrării în vigoare a Acordului, termen care a fost evident depășit.

Directiva 2007/36/CE urma să fie transpusă în legislația națională prin proiectul Legii privind modificarea și completarea Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile de acțiuni menționat anterior, care a fost inclus în pct. 1 din Planul Național de Armonizare a Legislației pentru anul 2015, însă nu a fost prezentat Centrului pentru efectuarea expertizei de compatibilitate.

Din momentul adoptării și pînă în prezent, Directiva 2007/36/CE a fost modificată și completată succesiv prin *Directiva 2014/59/UE* a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 și *Directiva (UE) 2017/828* a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2017.

Modificările și completările operate prin *Directiva 2014/59/UE* nu au fost substanțiale și au vizat, în special prevederile referitoare la obiectul și domeniul de aplicare ale acesteia (neaplicarea dispozițiilor actului UE în cazul utilizării instrumentelor, competențelor și mecanismelor de rezoluție menționate în titlul IV din *Directiva 2014/59/UE*), precum și normele referitoare la informațiile disponibile înainte de adunarea generală (posibilitatea modificării statutului de către adunarea generală în sensul Directivei 2014/59/UE

pentru a prevedea că o convocare la adunarea generală pentru a decide cu privire la o majorare de capital se face într-un termen mai scurt decât cel stabilit, precum și neaplicarea, în acest caz, a obligației ca fiecare stat membru să stabilească câte un singur termen-limită, a obligației de a asigura la timp disponibilitatea unei ordini de zi revizuite și a obligației ca fiecare stat membru să stabilească o singură dată de referință).

Modificările și completările aduse prin *Directiva (UE) 2017/828* au un caracter substanțial și privesc dispozițiile Directivei 2017/36/CE referitoare la: obiectul și domeniul de aplicare (se extinde obiectul și domeniul de aplicare și se completează cu 2 capitole noi: „Identificarea acționarilor, transmiterea de informații și facilitarea exercitării drepturilor acționarilor” și „Transparența investitorilor instituționali, a administratorilor de active și a consilierilor de vot”), noțiuni (se modifică noțiunea „piață reglementată”, precum și introduce noțiunile „intermediar”, „investitor instituțional”, „administrator de active”, „consilier de vot”, „parte afiliată”, „conducător”, „informații privind identitatea acționarului”), adunarea generală a acționarilor (se introduc norme cu privire la: exercitarea dreptului de vot privind politica de remunerare, informații care trebuie să fie furnizate în raportul de remunerare și dreptul de vot asupra acestuia, transparența și aprobarea tranzacțiilor cu părți afiliate), măsuri și sancțiuni (se introduce obligația statelor membre de a stabili măsuri și sancțiuni aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor naționale adoptate în temeiul directivei și de a lua toate măsurile necesare pentru a se asigura că acestea sunt puse în aplicare).

În acest context, remarcăm că, potrivit Notei informative la proiectul Legii de modificare și completare, precum și mențiunilor din Tabelul de concordanță, proiectul național asigură transpunerea dispozițiilor Directivei 2007/36/CE, astfel cum a fost modificată și completată prin Directiva 2014/59/UE, având în vedere că, potrivit art. 2, primul paragraf din Directiva (UE) 2017/828, statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prevederilor acesteia până la 10 iunie 2029. Totuși, atragem atenția asupra faptului că, Directiva (UE) 2017/828 reconsideră substanțial prevederile Directivei 2007/36/CE, fiind necesară indicarea termenului-limită de transpunere a Directivei 2007/36/CE modificată și completată prin Directiva (UE) 2017/828, atât în Nota informativă, cât și în Tabelul de concordanță ale proiectului național, or acestea din urmă nu conțin nici o mențiune sau specificare în acest sens.

De asemenea, menționăm că Directiva 2007/36/CE reprezintă un act de armonizare minimă, or potrivit art. 3 din aceasta, dispozițiile din actul UE nu împiedică statele să impună societăților comerciale obligații suplimentare sau să ia măsuri suplimentare în vederea facilitării exercitării drepturilor de vot ale acționarilor prevăzute în directivă.

Directiva 2007/36/CE nu a constituit obiect al transunerii în legislația națională de profil, prezentul proiect fiind exercițiul primar de transpunere al acesteia. Totodată, legislația națională de profil corespunde cu prevederile acesteia (cu excepția dispozițiilor transpuse prin proiectul național menționate la pct. 1 al prezentei expertize de compatibilitate) după cum urmează: art. 1 (obiectul și domeniul de aplicare) se regăsește în art. 1 din Legea nr. 1134/1997 în redacție actuală și în Capitolul V din Legea nr. 171 din 11 Iulie 2012 privind piața de capital; art. 2 (noțiuni) se regăsește în art. 6 din Legea 171/2012, art. 24 din Legea nr. 1134/1997 în redacție actuală, și art. 252, alin. (1) din Codul civil în redacție actuală; art. 4 (egalitatea de tratament a acționarilor) își găsește reflectare în art. 12 și art. 15, alin. (1) din Legea nr. 1134/1997 în redacție actuală, art. 7, alin. (1)-(3) (condițiile de participare și de vot în adunarea generală) se regăsește în art. 54 din Legea nr. 1134/1997; art. 12 (votul prin corespondență) se regăsește în art. 51 din Legea nr. 1134/1997.

În ceea ce privește transpunerea Directivei 2007/36/CE, proiectul național urmărește transpunerea unor prevederi ale acesteia care nu se regăsește în legislația națională de profil.

Astfel, prin modificările operate la art. 55, 53, 56 și 57 din Legea nr. 1134/1997, precum și prin introducerea în conținutul acesteia a art. 55¹, proiectul național implementează cerințele din actul UE referitoare la anumite aspecte cu privire la informațiile disponibile înainte de adunarea generală a acționarilor, anumite aspecte referitoare la dovada calității de acționar. participarea la adunarea generală a acționarilor prin mijloace electronice

Proiectul național stabilește norme privind dreptul de a introduce puncte pe ordinea de zi a adunării generale și de a prezenta proiecte de hotărâre, precum și dreptul acționarilor de a pune întrebări în acord cu reglementările UE, prin modificările și completările art. 25, 39 și 52 din Legea nr. 1134/1997.

Prin introducerea art. 25¹ și modificarea art. 28 din Legea nr. 1134/1997, proiectul național asigură implementarea cerinței UE privind excluderea limitării potrivit cărcia persoanele cu funcții de răspundere ale societății, cu excepția membrilor consiliului societății, nu pot fi reprezentanți ai acționarului, precum și stabilește reguli detaliate cu privire la votul prin reprezentare.

Formalitățile de desemnare și notificare a reprezentantului, inclusiv prin mijloace electronice din actul UE, precum și eliminarea unor impedimente în cazul exercitării efective a dreptului de vot sunt introduse prin modificarea și completarea art. 57 și 62 din Legea nr. 1134/1997, iar obligația de a descrie rezultatul votului și obligația publicării de către entitățile de interes public a rezultatelor votării pe pagina web a societății, sunt implementate prin modificarea art. 63 din Legea nr. 1134/1997.

Respectarea mecanismului de armonizare

a) Observații privind clauza de armonizare

Pentru respectarea cerințelor obligatorii referitoare la clauza de armonizare din art. 31 din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative și din Regulamentul privind mecanismul de armonizare a legislației Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1345 din 24 noiembrie 2006, clauza de armonizare urmează a fi revizuită și expusă în următoarea redacție: „Prezenta Lege transpune:

- art. 4, lit. h), j) și k); art. 45-47; art. 49, alin. (1)-(3); art. 52, alin. (2); art. 56; art. 57; art. 58, alin. (2); art. 59, alin. (2); art. 60-63, art. 66; art. 68; art. 70; art. 72, alin. (3), art. 73; art. 74; art. 80-83; art. 87, alin. (3); art. 89, alin. (1); art. 90, alin. (1); art. 91, alin. (1), lit. c)-g); art. 92; art. 93, alin. (1); art. 95; art. 96; art. 97, alin. (1)-(3); art. 99, alin. (1); art. 104; art. 107-112; art. 135-138; art. 141, alin. (2) și (3); art. 142-145, alin. (1) și (3); art. 147; art. 150; art. 153 și art. 155 din Directiva (UE) 2017/1132 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 iunie 2017 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 169 din 30 iunie 2017;
- art. 5, alin. (1)-(4); art. 6, alin. (1)-(3); art. 7, alin. (4); art. 8-11; art. 13 și art. 14 din Directiva 2007/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 iulie 2007 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul societăților comerciale cotate la bursă, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 184 din 14 iulie 2007”

Totodată, atenționăm asupra necesității inserării clauzei de armonizare și în partea introductivă a Legii nr. 1134/1997 supusă modificării și completării.

b) Observații privind Nota informativă

Nota informativă la proiect va indica gradul de compatibilitate a proiectului cu Directiva (UE) 2017/1132 și Directiva 2007/36/CE, fiind incluse concluziile expertizei de compatibilitate. De asemenea, în Nota informativă se va face mențiunea privind elaborarea Tabelelor de concordanță în care se analizează comparativ gradul de transpunere al Directivei (UE) 2017/1132 și Directivei 2007/36/CE în legislația națională.

Proiectul de lege urmează a fi prezentat Guvernului/Parlamentului pentru aprobare/adoptare împreună cu Tabelul de concordanță și Nota informativă actualizate, potrivit concluziilor expertizei de compatibilitate.

III. Concluzii

Având în vedere cele menționate, apreciem că în urma evaluării realizate, proiectul național și-a atins finalitatea propusă, asigurând transpunerea corespunzătoare și fidelă a dispozițiilor Directivei (UE) 2017/1132 și Directivei 2007/36/CE, în partea ce se referă la anumite aspecte ale constituirii și activității societăților pe acțiuni.

Facem mențiunea că analiza Centrului de Armonizare a Legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil.

Natalia SUCEVEANU

Director